

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ БІОЛОГІЧНИЙ
КАФЕДРА ЗАГАЛЬНОЇ ТА ПРИКЛАДНОЇ ЕКОЛОГІЇ І ЗООЛОГІЇ

**ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ
“Екологічна безпека сільськогосподарської продукції”**

1. Предмет, методи і завдання курсу "Екологічна безпека сільськогосподарської продукції". Походження організмів аграрного ландшафту.
2. Методи екологічної безпеки сільськогосподарської продукції.
3. Кількісний облік організмів. Моделювання і системний аналіз.
4. Екологічна експертиза.
5. Вплив забруднення повітря на природу і сільгоспвиробництво.
6. Вплив забруднення водного басейну на природу і сільгоспвиробництво.
7. Види деградацій, що призводять до екологічної незбалансованості ґрунтового покриву.
8. Ґрунтозахисні технології вирощування сільськогосподарських культур.
9. Ґрунтовий моніторинг.
10. Добрива і біологічна якість сільськогосподарської продукції.
11. Нітрати, їх негативний вплив і шляхи його запобігання.
12. Шляхи можливого забруднення навколишнього середовища добривами і заходи щодо його запобігання.
13. Біоконверсія.
14. Екотоксикологічне нормування використання пестицидів. Регламенти застосування пестицидів.
15. Контроль за вмістом залишків пестицидів у ґрунті та рослинах.
16. Екологізація захисту рослин. Біологічні методи захисту рослин.
17. Вимоги, що ставляться до системи характеристик забруднення продукції рослинництва залишковою кількістю пестицидів.
18. Концепція біологічного (альтернативного) землеробства за кордоном.
19. Системи альтернативного землеробства.
20. Перспективи розвитку альтернативного землеробства.
21. "Екологізація" й "біологізація" сучасного землеробства в Україні.
22. Приклади екологічно чистих технологій вирощування польових культур.
23. Особливості вирощування овочевих культур і картоплі.
24. Охорона сільгосппродукції від техногенного забруднення.

25. Вирощування екологічно чистої продукції у малих селянських та фермерських господарствах.
26. Основні положення технології вирощування екологічно чистої продукції овочів, фруктів, ягід.
27. Особливості технології вирощування основних овочевих культур відкритого ґрунту.
28. Біотехнологічні методи захисту овочевих культур у закритому ґрунті. Екологічно обґрунтована технологія захисту картоплі.
29. Організація сільськогосподарського виробництва на радіоактивно забруднених територіях.
30. Джерела радіоактивного забруднення об'єктів навколишнього середовища і сільськогосподарського виробництва.
31. Міграція радіонуклідів в навколишньому середовищі та об'єктах сільськогосподарського виробництва.
32. Надходження радіонуклідів у сільськогосподарські рослини і організм сільськогосподарських тварин. Прогнозування надходження радіонуклідів в сільськогосподарські рослини та в організм тварин
33. Очищення продукції рослинництва та тваринництва від радіонуклідів технологічною переробкою.

Рекомендована література

Основна :

1. Дегодюк Е. Г. Вирощування екологічно чистої продукції рослинництва. К., 2002. 309 с.
2. Саблук П. Т. Агропромисловий комплекс України : стан, тенденції та перспективи розвитку: інформаційно-аналітичний збірник. К. : УАЕ, 2003. 764 с.
3. Сухарев С.М., Чундак С.Ю., Сухарева О.Ю. Техноекологія та охорона навколишнього середовища: Навч. посібник. Львів: Новий Світ –2000, 2004. 256 с.
4. Дорогунцов С.И., Ральчук А.Н. Управление техногенно-экологической безопасностью в контексте парадигмы устойчивого развития: концепция системно-динамического решения. К.: Наукова думка, 2002. 200 с.
5. Білявський Г. О., Фурдуй Р.С., Костіков І.Ю. Основи екології: Підручн. для студ. вищ. навч. закл. К.: Либідь, 2004. 408 с.
6. Куценко О. М., Писаренко В. М. Агроекологія. К., 1995. 111 с.
7. Зінченко О.І., Алексєєва О.С., Приходько П. М. Біологічне рослинництво: Навч. посібник. К.: Вища шк., 1996. 239 с.
8. Замостян В.П. Лабораторний та польовий практикум з екології. К, 2000. 216 с.
9. Іванишин В. В., Таргоня В. С. Еколого-економічні аспекти застосування агротехнології виробництва конкурентноспроможної екологічно чистої продукції. Економіка АПК. 2008. № 3. С. 46 – 49.

10. Кисель В. И. Биологическое земледелие на Украине : проблемы и перспективы. Х. : Штрих, 200. 161 с.
11. Лихочвор В.В. Рослинництво. Технології вирощування сільськогосподарських культур: навч. посібник. Львів: НВФ "Українські технології", 2002. 800 с.
12. Про безпечність та якість харчових продуктів : Закон України від 06 вересня 2005 року № 771–97. Відомості Верховної ради. 2005. № 50. ст.533; [зі змінами, внесеними Законом України від 31 травня 2007 р. №1104–16] Відомості Верховної ради України. 2007. №35. ст.485.
13. Про вилучення з обігу, переробку, утилізацію, знищення або подальше використання неякісної та небезпечної продукції: Закон України від 14 січня 2000 року №1393–IV [зі змінами, внесеними Законом України № 762–IV від 15 травня 2003 року]. Відомості Верховної ради України. 2003. №30. ст.247.
14. Про захист прав споживачів : Закон України від 1 грудня 2005 року №3161– IV. Відомості Верховної Ради України . 2006. №7. ст.84.

Додаткова :

1. Дегодюк Е. Г., Сайко В. Ф., Корнійчук М. С. та ін. Вирощування екологічно чистої продукції рослинництва. К.: Урожай, 1992. 320 с.
2. Гойстер О. С., Дзядевич В., Мінченко Г. Мікотоксини. Застосування сучасних біосенсорних технологій в екотоксикологічному моніторингу деяких токсикантів природного (мікотоксини) та антропогенного (пестициди) походження. Частина 1 Мікотоксини. С. 57–59
3. Екологічна безпека України: системний аналіз перспектив покращення: Національному інституту стратегічних досліджень десять років. К.: НІСД, 2001. 313 с.
4. Викторов А.П. Трансгенные растения в биологии почв. Защита и карантин растений, 2006. №7. С. 10–11.
5. Джигирей В.С., Сторожук В.М., Яцюк Р.А. Основи екології та охорона навколишнього природного середовища (Екологія та охорона природи): Навчальний посібник. Вид. друге, доп. Львів: Афіша, 2000. 270 с.
6. Загаевский И.С., Жмурко Р.В. Пути получения молока высокого санитарного качества: учебн. пособ. К., 1996. 118 с.
7. Гришко В.М., Піскова О.М. Особливості акумуляції важких металів у листках деревних рослин при аерогенному забрудненні екотопів. Інтродукція рослин. 2014. № 1. С. 93–100.
8. Куян В.Г., Овезмирадова О.Б. Закономірності накопичення важких металів у насадженнях яблуні протягом періоду вегетації . Захист і карантин рослин. 2012. Вип. 58. С. 336–342.
9. Писаренко П.В., Антоненко А.С., Писаренко В.М. та ін.. Методичні рекомендації з основ органічного землеробства для фермерів (досвід ПП “Агроєкологія”) Полтава, 2013. 62 с.

10. Судакова М.О. Лабораторні дослідження у ветеринарній терапії: практикум. К., 1985. 112 с.
11. Ситник В. П. Екологічні аспекти агропромислового комплексу. Вісник аграрної науки. 2002. № 9. С. 55 –57.
12. Ториков В.Е., Мельникова О.В., Малявко Г.П., Волков А.В. Экологическая безопасность продукции растениеводства. Брянск: Изд-во Брянской ГСХА, 2012. 98 с
13. Шевчук В.Я. Екологія і ресурси: Збірн. праць Укр. ін-ту дослід. навколиш. серед. і ресурсів. К: ЗАТ "Ей-Бі-Сі", 2001. 234 с

Інформаційні ресурси

1. Екологічна безпека. [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://uk.wikipedia.org/wiki/Екологічна_безпека. – К. Vitalle (ed.), Environmental and Food Safety for South-East Europe and Ukraine, NATO Science for Peace and Security Series C: Environmental Security, Springer Science+Business Media B.V. 2012
4. Вонский М.С., Курчакова Е.В. Генетически модифицированные источники: за и против. Материалы научн. конф. ["Постгеномная эра в биологии и проблемы биотехнологии"], (Казань, 17–18 июня 2004 г.). М., 2004. С. 9.
5. Генетично модифікована їжа. [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://obukhivsch1.ucoz.ua/news/genetichno_modifikovana_jizha_shho_mi_znaemo_pro_neji/2012-12-09-346-987
6. Генетично модифіковані продукти - прокляття чи порятунок. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://harchi.info/articles/genetychnomodyfikovani-produkty-proklyattya-chu-poryatunok>
7. ГМО – перспективне досягнення науки чи потенційна небезпека [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.bsmu.edu.ua/uk/news/digest/1252-gmos>
8. ГМО [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://projects.platfor.ma/gmoomnomnom/>
9. ГМО врятують планету від голоду?[Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.centrimed.com/news/detail.php?ID=8092>
10. ГМО: дослідження та вплив на живі організми [Електронний ресурс] Режим доступу: http://molokija.com/good_to_know/gmodoslidzhennya-ta-vpliv-na-zhivi-organizmi
11. ГМО: заборонити не можна дозволити. [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://econews.bei.org.ua/2016/02/blog-post_0.html
12. ГМО: шкода чи користь? [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.eco-live.com.ua/content/blogs/gmo-shkoda-chi-korist?page=1>
13. Ветеринарно-санітарний контроль якості рослинних харчових продуктів URL: <https://studfiles.net/preview/1155308/page:2/>
14. Закон України «Про виробництво та обіг органічної сільськогосподарської продукції та сировини». [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/425-18.-3/38-zoologiya/1427-sovremennye-metody-zoologicheskikh-issledovaniy.html>